

Akuuttikuraattori, nuorisovaltuuston aloite

Pevamltk 21.08.2023 § 76
3715/00.00.01/2023

Valmistelijat: palvelualuejohtaja Minna Pitkänen 044 740 1956,
palveluyksikköjohtaja Hanna-Mari Tanninen 044 718 6513

Nuorisovaltuusto on 2.5.2023 kokouksessaan käsitellyt asiakohdassa § 28 Mielopidekirjoitus nuorten mielenterveyspalveluista nuorille suunnattua kyselyä sekä mielipidekirjoituksen teemoja ja ohjannut ratkaisuehdotukseksi esitetyn asian perhe- ja vammaispalveluiden lautakunnalle käsiteltäväksi. Päätöksessä nuorisovaltuusto on kirjannut: Nuorisovaltuusto lähtee selvittämään ratkaisuksi ehdotetun "akuuttikuraattorin" saamisen vaatimaa vaikuttamisreittiä.

Kuraattorin työ kouluilla ja oppilaitoksilla muodostuu yksilöllisestä ja yhteisöllisestä opiskeluhollosta. Kuraattorien mitoitus astui voimaan vuoden 2022 alusta ja kuraattoripalveluja järjestettäessä yhtä kuraattoria kohden saa olla enintään 670 opiskelijaa ja mitoitus on yhtä suuri perusopetuksessa sekä toisen asteen koulutuksessa. Sitovalla mitoituksella on tavoiteltu oppilaiden ja opiskelijoiden opiskeluholtopalveluiden parempaa saatavuutta. Yhteisöllinen opiskeluholto on ensisijaista ja ehkäisevää ja suuntautuu kaikille koulun ja oppilaitoksen opiskelijoille, yksilökohtainen opiskeluholto on ehkäisevää ja tukea antavaa.

Opiskeluholton palveluissa voi saada neuvontaa ja ohjausta myös ilman asiakkuuden muodostumista esim. neuvontaa muihin palveluihin hakeutumisessa.

Oppilas- ja opiskelijahuoltolain 15 §:n mukaan Opiskelijalle on järjestettävä mahdollisuus keksustella henkilökohtaisesti opiskeluholton psykologin tai kuraattorin kanssa viimeistään seitsemäntenä oppilaitoksen työpäivänä sen jälkeen, kun opiskelija on tätä pyytänyt. Kiireellisessä tapauksessa mahdollisuus keskusteluun on järjestettävä samana tai seuraavana työpäivänä.

Mahdollisuus henkilökohtaiseen keskusteluun on järjestettävä opiskelijalle 1 momentissa tarkoitetulla tavalla myös opiskelijan huoltajan tai muun henkilön yhteydenoton perusteella, jollei kyseessä ole yhteydenottajan neuvonta ja ohjaus tai jos keskustelun järjestäminen on muusta syystä ilmeisen tarpeetonta.

Opiskeluholton psykologin tai kuraattorin arvion perusteella opiskelijalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus hänen opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi. Tarvittaessa opiskelija on ohjattava saamaan muita opiskeluholton palveluja sekä muuta erityisen tuen tarpeessa olevia lapsia ja nuoria tukevaa toimintaa.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella kuraattorit työskentelevät kouluilla ja oppilaitoksilla niiden toimintapäivinä ja ovat tavoitettavissa puhelimitse pääsääntöisesti koulujen työpäivien aikana. Kuraattorin läsnäolo kouluilla riippuu koulun koosta ja pienillä kouluilla kuraattori työskentelee ennalta ilmoitettuina päivinä, mutta ottaa vastaan puheluja kaikkien koulujen osalta myös päivinä, jolloin työskentelee toisilla kouluilla. Kuraattorien vuosilomien ajalle sovitaan sijaistukset.

Pohjois-Savon hyvinvointialueella kuraattoritilanne on hyvä ja kaikilla kouluilla ja oppilaitoksilla on kuraattorit ja lisäksi alueilla on vastaavat kuraattorit.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen perhekeskuspalveluiden, joihin opiskeluhuollon psykososiaaliset palvelut kuuluvat, sisältöjen kehittäminen on alkuvaiheessa. Esille nostettu tarve yhteyden saamiseen akuutisti opiskeluhuollon henkilöstöön, aloitteessa erityisesti kuraattoriin, otetaan palvelutuotannossa vastaan esitettynä kehittämiskohteena. Perhekeskuksen palveluita kehitetään palvelutuotannossa ja yhteistyössä RRP:n Kestävää hyvinvointia Pohjois-Savoon hankkeessa, jossa kehittämistyö jatkuu jalkautuvien psykiatristen sairaanhoitajien toimintamallissa sekä asiakasohjauksessa, jossa perhekeskuksen palveluiden asiakasohjauksessa otetaan käyttöön yksi yhteydenotonnumero ja sähköisiä väyliä.

Pohjois-Savon hyvinvointialueen palvelustrategian tavoitteina palveluiden järjestämiselle ovat mm. ennaltaehkäisevien ja perustason palveluiden vahvistaminen ja laadukas ja asiakaslähtöinen työ. Nuorisovaltuuston aloitteessa tuodaan esille varhaisen tuen ja palvelun sekä asiakaslähtöisyyden vahvistamisen tarpeet perustellusti. Nuorisovaltuuston nuorille suunnatussa kyselyssä tuli esille kokemus palveluista toiseen pompottelusta ja kokemusta heikosta kuulluksi tulemisesta. Esille tullut viestii palvelutuotantoon siitä, etteivät palveluprosessit ja -ketjut ole riittävän selkeitä, sujuvia ja asiakaslähtöisiä. Palvelutuotannon kehittämisessä opiskeluhuollon, opiskeluterveydenhuollon ja lasten ja nuorten mielenterveyspalveluiden yhteensovittaminen sekä sujuvat yhteydenottomahdollisuudet ovat tarkastelussa. Kehittämisessä tarkastellaan kehittämis ehdotuksena esitettyä ”akuuttikuraattori” ideaa ja sitä kuinka palvelutuotannossa voidaan parantaa yhteydenottojen saavuttavuutta ja sujuvuutta.

Esityslistan oheisaineistona:

- Ote pöytäkirjasta, Nuorisovaltuusto 2.5.2023 § 28

Valmistelijan päätösehdotus:

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta merkitsee tiedoksi nuorisovaltuuston lautakunnalle tekemän aloitteen ja hyväksyy vastauksen aloitteeseen ja toimittaa sen nuorisovaltuustolle.

Taloudellisuus-, tuottavuus- ja integraatiovaikutusten arviointi

Arviointi on tehty huomioiden palvelun järjestämisvelvoite

Esittelijä

perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja

Päätösehdotus

Perhe- ja vammaispalveluiden lautakunta merkitsee tiedoksi nuorisovaltuuston lautakunnalle tekemän aloitteen ja hyväksyy vastauksen aloitteeseen ja toimittaa sen nuorisovaltuustolle.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.